Prvi slovenski dnevnik v Zjedinjenih državah. Izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

# Glas Naroda

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in the United States. Issued every day except Sundays and Holidays.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER, SEPTEMBER 21, 1903, AT THE POST OFFICE AT NEW YORK, N. Y., UNDER THE ACT OF CONGRESS OF MARCH 3, 1879.

ŠTEV. 214. NEW YORK, V PONEDELJEK, 12. SEPTEMBRA 1904. LETNIK XI.

## Razlika časov.

ZA ČASA DEMOKRATIČNE VLADE SO SLABI, ZA ČASA REPUBLIKANSKE DOBRI ODNOŠAJI.

Razliko med republikansko in demokratično vlado je videti po delih obeh strank.

POSLEDICA DEMOKRATIČNE ZMAGE.

Predsedniške volitve bodo odločile, bode li naša republika še v nadalje ostala pod republikansko upravo, ali dobe upravo zopet demokratje. Razliko med obema strankama je spoznati po njunih činih. Leta 1892 je bil izvoljen demokrat predsednikom in doba demokratične uprave je trajala štiri leta. Leta 1896 je bil izvoljen republikanec predsednikom in od onega časa nadalje imamo republikansko upravo.

Da čitatelji zvedo, kaj pomenja demokratična zmaga, treba se nam je spominjati le na ono, kar se je zgodilo v času, ko je bila demokratična stranka na krmilu v letih 1892 do 1896. Kaj se je tedaj zgodilo? Vsi posli so tedaj mnogo trpeli. Večina tovarn je bilo zaprtih, dočim so ostale delale le z poludnevnim časom. Več nego dva milijona delavcev po vseh naših državah je izgubilo delo. Število bankerotov se je nečuveno pomnožilo, tako, da je v samo jednem letu znašalo število bnakerotov15,242. V mnozih mestih so zgradili javne hiše, v kterih so dobivali jedila oni, kteri niso imeli dela.

Skrajno bedo, ktera je nastala za časa demokratične uprave nam dokazujejo tudi nadaljni dogodki. Leta 1893 je 74 železnic napovedalo bankerot in njihovo premoženje je prišlo v roke vladinih oskrbnikov. Katastrofa, ktera je zadela našo trgovino, postala v letih 1895 in 1896, oziroma v zadnjej dobi demokratične vlade tolika, da se je 26,571 milj železničnih prog prodalo v izgubo. Izgube in beda je bila ogromna.

V letu 1896 je ljudstvo izvolilo republikanskega predsednika in tako ustanovilo republikansko upravo. Kaj se je potem zgodilo? Republikanske odredbe so postale pravomočne in trgovina se je pričela oživljati. Tovarne, ktere so bile zaprte, pričele so zopet poslovati. Zgradili so tudi nove tovarne. Dela je bilo povsodi v izobilju in plače so postale večje. Denarna cirkulacija je narasla na tisoč milijonov dolarjev. Bančni depoziti, kateri so v štirih letih za časa demokratične vlade, narasli le za 300 milijonov dolarjev, narasli so v štirih letih republikanske uprave na 2400 milijonov dolarjev, oziroma osemkrat toliko, nego za časa demokratične uprave. V hranilnicah narasli so depoziti za časa demokratov le za 195 milijonov dolarjev, dočim so za časa republikancev narasli za 1223 milijonov dolarjev, ali za šestkrat toliko.

Tudi druga dejstva nam dokazujejo o boljših časih za dobo republikanske uprave. Glasom izvestja meddržavne trgovske komisije, znašala je skupna svota železniškim vslužbencem izplačanih plač v letu 1905 311 milijonov dolarjev več, nego za časa demokratične uprave l. 1895. To je tudi dokaz o napredku vsakovrstnih obrti. Tako se je n. pr. l. 1892 pridelalo v Zjed. državah devet milijonov ton železa, dočim se je pod demokratično vlado pridelalo le šest milijonov in pol ton.

Ta dejstva, ktera vsa so zajeta iz uradnih zapisov, nam najbolj dokazujejo razliko med dobrimi časi republikanske dobe in slabimi časi demokratične uprave. Hočete-li, da nastanejo sedaj zopet oni slabi demokratični časi?

### Osem ljudi vtonilo.

Philadelphia, Pa., 12. sept. Neki parnik je zadel ob mali čoln na reki Delaware. V čolnu je bilo osem ljudi, kteri vsi so vtonili.

### Slovenske novice.

— Gospod Frank Sakser se je s svojo soprogo zopet zdrav vrnil v New York ter dospel v soboto popoludne s parnikom "La Touraine".

— Iz Leadville, Colo., nam poroča rojak, da so tamkaj priredili dne 5. t. m. Škotje veselico, ktere so se udeležili tudi Slovenci. Pri tem so tudi vlekli vrv, Škotje na jednej in Slovenci na drugej strani. Slovenci so zmagali, dasiravno že več let ni nihče premagal Škote. Naši rojaki so dobili pri tem $100 nagrade. Nato so se skušali tudi z Nemci, ktere so na isti način premagali. Borbe so se udeležili: Ivan Ločnikar, Ivan Fric, Fran Mohar, Anton Nemanič, Josip Ančnik, Josip Vidic, Josip Jurglič, Fran Beje, Martin Mesojedec in Anton Kosak. Živeli!

Rojakom, znancem, prijateljem in pospeševalcem moje trgovine, se presrčno zahvalim za njih naklonjenost in zanimanje za časa moje odsotnosti in naznanjam, da sem se povrnil iz stare domovine in prevzel takoj vodstvo moje trgovine. Priporočam se vsem za nadaljno zaupanje in podporo in pozdravljam vse najiskreneje.

Z velespoštovanjem

FRANK SAKSER.

### Vihar v Port Jervis.

Port Jervis, N. Y., 10. sept. Včeraj je tukaj in okolici razsajala nevihta s točo. V Hartwoodu je strela zadela gospo Elizabeto McCormickovo in njeno hčer. Prva je ranjena, dočim je hčer še vedno nezavestna. Strela je vžgala razna poslopja.

### Mala poročila.

— V Bella-Bella, B. C., se je nek star indijanski glavar usmrtil s tem, da je kupil cel sod smodnika, se potem vsedel na sod in smodnik prižgal. Raztrgalo ga je na kosce.

— Dne 11. oktobra bodo spustili v morje novo oklopno ladijo "Georgia" v državi Maine.

— V Pomeroy, Ohio, so roparji countyjevem blagajniku ukradli 14 tisoč 500 dolarjev in neznano kam odšli.

— Hotel Pullman na Pullman Island na reki St. Lawrence je zgorel. Gostje so se rešili.

— V Charlottesville, Va., so zaprli I. Samuel McCue, kteri je bil preje mayor v tamošnjem mestu. Aretirali so ga, ker je na sumu, da je umoril svojo soprogo.

— Osemnajstletni Jack Lawrence v Sound Beach, pri Stamfordu, Conn., je po naključju umoril svojega 11letnega brata.

— Na Lake Shore železnici pri Lyons, N. Y., je na nekej lokomotivi počila parna cev. Strojevodja W. C. Gress je bil na mestu usmrten, dočim je bil kurilec smrtno ranjen.

# BALTIŠKA FLOTA ODPLULA.

## Štirideset ruskih vojnih ladij ostavilo je luko Kronstad in odplulo proti Iztoku.

BRODOVJE BODE PLULO PO SUEŠKEM PREKOPU ALI PA KROG RTA DOBRE NADE. — OBE SOVRAŽNI SI VOJSKI V MANDŽURU POČIVATI. — KUROPATKIN DOBI NADALJNIH 350,000 MOŽ. RAZNOTEROSTI.

Kronstad, 12. sept. Baltiško brodovje je včeraj odplulo proti Daljnem Iztoku v naslednjem redu:

Oklopne ladije: Suvarov (zastavna ladija podadmirala Rožestvenskega); Navarin, Sisoj Veliki, Borodino, Aleksander III., Arjol, Oslablja; križarke: Admiral Načimov, Dmitrij Donskoj, Oleg, Aurora in Almas. Razun teh velikih vojnih ladij pluje proti Iztoku tudi mnogo torpedolovk in torpedovk.

Brodovje je sedaj odplulo v Libavo, kjer se mu pridruži dvanajst transportnih parnikov, na kar odpluje vsa flota direktno proti Japonskej.

Prizori pri odhodu brodovja so bili impozantni. Rano zjutraj so dvignili sidro križarke Aurore, ktera je v spremstvu dveh torpedovk odplula iz luke. Prebivalci so se prebudili vsled streljanja v pozdrav.

Ob 2. uri popoludne dospel je car Nikolaj z svojo yachto, v spremstvu velikega kneza Alekseja in drugih višjih častnikov mornarice. Admiral Rožestvenskij, Vollkersam in Enquist odšli so na carsko yachto, da se poslove od carja osobno. Na to je odplula oklopnica "Suvarov" z torpedolovkami, na kar jej je sledilo ostalo brodovje. Luka je bila polna čolnov in bregovi polni ljudi, kajti vsakdo je želel mornarjem srečno pot in srečo v bitkah.

O potu, po katerem bode brodovje plulo, ni ničesar znanega. Brodovje spremljajo premogovi parniki, tako, da bodo vojne ladije na potu vsaki čas dobivale potrebni premog.

Splošno se domneva, da bode plulo brodovje po Sueškem prekopu, ali pa krog rta Dobre nade.

Petrograd, 12. sept. Kuropatkin brzojavlja, da na bojišču vse miruje, le tu pa tam pride med patruljami do bojev. Vojska Japoncev se je umaknila nazaj do Yentaja. Včeraj se je vršila v Mukdenu svečana služba božja za padle junake.

Petrograd, 12. sept. Prvi kor ruske vojske je dospel danes v Mukden. Minolo soboto je vojni minister Saharov priporočal carju, da se pošlje na Iztok nadaljnih 350,000 vojakov.

Car potuje dne 15. sept. v Kišinev in Odjeso, da se poslovi od 8. kora, kateri odide na kojišče.

Petrograd, 12. sept. Car je pozval pod orožje rezervno vojaštvo 22. okrožij Hersonske, Besarabske, Jekaterinoslavske in Tauriške gubernije.

Chefoo, 12. sept. Rusi so napadli japonske pozicije pri Palichuanu v portarthurskej okolici in pregnali Japonce.

London, 12. sept. Iz Petrograda se poroča, da je podkralj Aleksejev sklenil odstopiti v prid vojaškega položaja na Iztoku. Car še ni dovolil v njegovo demisijo.

London, 12. sept. Iz Sinmintina se brzojavlja:

"General Kuropatkin se je vrnil v Mukden iz inšpecijskega potovanja po okolici prelaza Tie, kjer so Rusi zgradili utrdbe. Tukaj se trdi, da je car ukazal Kuropatkinu, naj vzame zopet mesto Liaoyang.

"Rusi se iz Mukdena ne umikajo proti severu."

San Francisco, Cal., 12. sept. Semkaj je dospela ruskapomožna križarka "Lena", kapitan Berlinskij. Ladija je dospela iz Vladivostoka in Sahalina, za kar je potrebovala 19 dni. Na njej je 497 mornarjev, 21 častnikov in 23 topov.

* * *

Petrograd, 11. sept. Vojno ministerstvo naznanja, da se položaj na Iztoku letos ne bode spremenil. Ljudstvo mora še vedno čakati na končno rusko zmago, kajti Kuropatkin še ni dovolj daleč izvabil Japonce, kakor tudi še ni dobil dovolj vojakov. Medtem, ko ministerstvo izjavlja, da pride do druge bitke še le spomladi, se splošno zatrjuje, da se bode vršila glavna bitka v januarju ali pa v februarju. Vojna mora trajati toliko časa, da Rusija popolnoma zmaga, tudi ako traja vojna tri leta.

Obe sovražni vojski sta do skrajnosti izmučeni in sedaj počivati. Ko bode prenehalo deževati, bodo Japonci zopet napredovali. Medtem, ko morajo Japonci v dežju mirovati, pošilja Kuropatkin po železnici svoje čete dalje proti severu. Pri Mukdenu ne pride do bitke, pač pa pri prelazu Tie.

Petrograd, 11. sept. Car je dobil od generala Kuropatkina naslednje poročilo:

"Dne 8. in 9. t. m. ni prišlo do bojev in sovražnik miruje. Tukaj še dežuje."

Mukden, 11. sept. Po kitajskih poročilih, ktera so pa od strani Rusov potrjena, bilo je v bitki pri Liao-Yangu 300,000 Japoncev s 700 topovi, dočim je bilo Rusov le 170,000. Zadnjo japonsko stražo tvori 40,000 Korejcev in 30,000 Kitajcev iz japonskega otoka Formosa.

Tsingtan, Mandžur, 11. sept. Nek japonski častnik, kteri se je na potu v Kaichow mudil v tukajšnjem mestu, poroča, da so Japonci od 1. avg. nadalje izgubili pred Port Arthurjem 15,000 in pri Liaoyangu 35,000 mož.

Liaoyang, 11. sept. Japonskim častnikom se več ne more posrečiti, da bi kontrolirali svoje vojake. Po 6dnevnej bitki so se pričeli vojaki vpirati in prirejati izgrede. V minolej noči so hoteli vojaki oropati postajo rudečega križa in so pri tem ranili misijonarja dr. Westwaterja. Japonski vojaki se več ne zmenijo za svoje častnike.

Chefoo, 11. sept. Semkaj došli Japonci naznanjajo, da bode japonska vojska dne 13. t. m. zopet napadla Port Arthur. Dne 31. avg. se je pred Port Arthurjem potopila jedna japonska vojna ladija.

### Utrjevanje Verone.

Laško vojno ministerstvo je zaukazalo, da naj takoj popravijo utrdbe trdnjave Verone. Pred vsem bodo popravili utrdbe: Santa Lucia, Despobnono, Garofolo in Santa Catarina, katere leže na veronskem polju, pa tudi utrdbe: San Lenardo, Santa Sofia, San Mattia in San eFlice, ki leže na višinah. Te utrdbe so svoječasno že zgradili Avstrijci in so jih mislili pustiti podreti. Sedanja poprava da misliti, ker je brezdvojbeno naperjena proti Avstriji.

— Italijani bodo ob avstrijski meji zgradili sledeče utrdbe: Utrjeno vojaško taborišče s težkimi topovi v Cismonski dolini pri mostovih Svira in Faller. Utrdbe bodo tudi pri Campu, 2000 m od mostu Faller, na gori Falcone in na Col Alemu, nasproti mostu Svira. Te utrdbe bodo onemogočile le prodiranje skozi Cismonsko in Primiersko dolino.

### Vedno več dela.

Pittsburg, Pa., 10. sept. Razne železnične družbe so v tukajšnjih tovarnah železnin naročile toliko blaga, da bode najmanj 20,000 novih delavcev dobilo delo. Slabi časi so zopet minoli in železnice pričakujejo zopet povečanje prometa, tako da jim bode tudi vozov primanjkovalo, kakor v lanskej jeseni.

### Pričeli z delom.

Sharon, Pa., 10. sept. V tovarnah Blooming & Bar Mills v South Sharonu bodo v ponedeljek pričeli z delom. Tudi v tovarni žice in žebljev prično z delom, tako da dobi 2000 delavcev zopet zaslužek.

ROJAKOM V JOLIETU, ILL., in okolici priporočamo našega zastopnika Mr. John Sustaršiča, 1908 N. Centre St. Imenovani gospod je naš trgovski dopisnik.

## Gozdni požari.

V CALIFORNIJI JE POŽAR UNIČIL NAD 14,000 ORAL NAJ LEPŠEGA GOZDA.

Vsi gozdi na goratem obrežju in v gorovju Santa Cruz uničeni.

BLUE CANON V PLAMENU.

San Francisco, Cal., 11. sept. V severnem delu Californije in v tukajšnjej okolici razsajajo veliki gozdni požari. Največja nevarnost preti v gorovju Santa Cruz. in sedaj so že krasni gozdovi državnega parka v nevarnosti. Plamen se razširja po gorovju v smeri proti morskem obrežju. Zgorelo je že več ranchev in mnogo gospodarskih poslopij. Tudi mesto Santa Cruz je v nevarnosti. Gozdni požar v countyju Morin, so pogasili, toda plamen je uničil 14,000 oral najlepšega gozda.

Iz Tehame, Butte in druzih krajev na severu poroča se o velikej škodi, ktero je napravil gozdni požar. Mogoče je tudi par ljudij zgorelo, kajti najbrže niso zamogli vsi pravočasno priti na varno. Gozdni požari se razprostirajo po countyjih Alameda, Contra Costa, Marin in Santa Cruz.

V Blue Cañonu je požar uničil mnogo lesa od Southern Pacific železnice. Tudi železnična proga je mnogo trpela, vendar so pa škodo že popravili, tako, da promet ni oviran. Tudi razdejane brzojavne naprave so hitro popravili.

### O dinamitnem napadu v Cripple Creeku, Colo.

Topeka, aKns., 10. sept. B. F. Slagel, alias Robert Romaine iz Colorada izgnani zamorski delavec, kateri je sedaj tukaj v preiskovalnem zaporu, radi tatvine, je pri sodišču priznal, da je pri razstrelbah na kolodvoru v Independence in v rovu Vindicator, ob kterej priliki je bilo usmrtenih 15 rennijskih delavcev, pomagal skriti dinamit in položiti električne žice, katere so dinamit razstrelile. Romaine je povedal tudi imena svojih sokrivcev.

Cripple Creek, Colo., 10. sept. Šerif Bell je danes izjavil, da on dobro ve, da je Romaine za časa velicega štrajka v tukajšnjem okraju delal in da je bil kot ogleduh v službi unije premogarjev.

Robert Romaine je bil obsojen v Pueblo, Colo., l. 1901 v dvoletno ječo. Ljudje, ktere je Romaine naznanil kot svoje sokrivce, so uradniki premogarske unije tukajšnjega okraja, toda oni so že ostavili državo, samo jeden, namreč predsednik unije, Ch. G. Kennison je še tukaj.

### Deset tisoč dolarjev za štiri pse.

J. P. Morgan je plačal za štiri pse $10,000. Pse je kupil v Angliji in so dospeli semkaj s parnikom "Victorian". Psi bi morali biti sedaj razstavljeni v St. Louisu, toda Morgan v to neče privoliti, kajti psi morajo biti najpreje razstavljeni v Newportu. Tamkaj žive namreč "aristokrati", h kterim spadajo tudi psi.

### Nakup premogovih zemljišč.

Pittsburg, Pa., 10. sept. Wabash železnica je včeraj kupila vso lastnino Pittsburg Terminial Railroad Coal Co., za svoto $12,000,000. Med drugo lastnino je tudi 16,000 oral premogovega zemljišča, v kterem se vsako leto pridobi 3,000,000 ton premoga.

### Zgubil je svojo srečo.

Francoski botanik Adamson je v vojni zgubil vse, — svojo srečo, svoja polja in vrtove, toda kljub temu ga ni ostavila potrpežljivost, niti srčnost. Dasiravno že 70 let, star, čutil se je dovolj močnim doseči zopet svojo srečo. Taka srčnost je zaista občudovanja vredna. Vendar pa zamore vsakdo izmed nas povečati svoje telesne in duševne moči, ako rabi Trinerjev izvleček ameriškega grenkega vina, katero je napravljeno iz čistega trtinega vina, v kterem ni kemikalij. Ono poveča življensko moč, ker dobro deluje na ves živčni sistem. Želodec, pljuča, jetra in obisti, zadobe večjo moč in izločijo vse škodljive otrove; kri se prenovi in vse truplo postane krepkeje. Naj že bode Vaša želodčna bolezen ta ali ona, imenovano izborno in priporočljivo zdravilo Vas bode ozdravilo. V lekarnah in pri Jos. Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills.

## Iz Evrope.

RUSKO ČASOPISJE RADOSTNO POZDRAVLJA MINISTRA SVJATOPLUKA MIRSKEGA.

Položaj v Starej Srbiji postaja vedno bolj nevaren. — Anglija ne bode anektirala Tibeta.

RAZNOTEROSTI.

Petrograd, 11. sept. Rusko časopisje se jednoglasno v največjem zadovoljstvu izraža o imenovanju kneza Svjatopluka Mirskega ruskim ministrom notranjih zadev. Listovi pišejo obširno o sedanjem položaju in izražajo mnenje, da bode baš imenovanje kneza Mirskega kar najboljše vpljivalo na notranji položaj Rusije.

"Novoje Vremja" piše v svojem uvodnem članku:

"Država je sedaj v historičnej krizi, ktera bode mogoče na osodo ruskega carstva vpljivala. Ako nastane položaj na Iztoku neugoden, tem ugodneji bodo časi za naše notranje sovražnike. Radi tega moramo baš sedaj delovati roka v roki, da odbijemo vnanjegasovražnika in da nezadovoljneže v domovini razorožimo. Pred vsem je treba radi tega vzdrževati vse dobre naprave, zlasti pa zemstva, katera se morejo le tedaj razviti, ako jih pustimo, da delujejo neodvisno.

"Potrebna bode tudi svoboda časopisja in govora, ktera činitelja sta nekak strelovod javnega mnenja. Radi tega je naloga ministra notranjih zadev težavna. Pod našo vlado, je osobnost ministra zelo važna. Veliko dobro je, ako imamo ministra, kteremu se kot vojaku ni treba boriti z predsodki in kteremu je materijelno ter duševno stanje našega naroda dovolj poznano. Mirskovo poznanje provincijalnega žavljenja in njegovo dobrosrčno mišljenje nam svedoči o njegovem vspehu."

Belgrad, 10. sept. Iz Mitrovice se brzojavlja, da se je turško vojaštvo v Prizrendu, kakor tudi v Kalkandelen vprlo, tako, da je položaj v Starej Srbiji skrajno kritičen.

Lhasa, Tibet, 10. sept. V svojem govoru v Lhasi je angležki vodja ekspedicije, polkovnik Younghusband, dejal, da Anglija ne bode niti jedne pedi tibetanske zemlje anektirala in da tudi v nadalje pripoznava vrhovno varstvo Kitajske v Tibetu.

Rim, 10. sept. Sin slavnega osvoboditelja Rima, Ricciotti Garibaldi, priposlal je tukajšnjej "Tribune" pismo, s kterim naznanja, da bode v kratkem 70,000 Škipetarov priposlalo evropskim vlastim protest proti uradovanju generala De Giorgis-a, poveljnika mednarodnega orožništva v Macedoniji. General namreč proti volji ljudstva podpira avstrijske koristi v Albaniji, v kar je najbrže dobil od Avstrije podkupnino.

Brisbane, Queensland, 12. sept. Iz Nove Guineje se poroča, da so domačini napadli katoliški misijon, kjer so usmrtili šest duhovnov in pet 'sester'. Šestintrideset domačinov so vjeli in 16 so jih pomorili. Domačini so nameravali vse bele pomoriti.

Petrograd, 12. sept. Dne 4. t. m. pripetili so se protižidovski izgredi v Rovnem, Volenjska gubernija. Več osob je bilo ranjenih. Izgredi so bili tudi v Smelej, Kijevska gubernija, kjer so Rusi več hiš in trgovin oplenili.

Dunaj, 12. sept. V dvorani poslanske zbornice so včeraj otvorili mednarodni časnikarski kongres. Cesarja je zastopal nadvojvoda Rainer.

**Afera polkovnika Mašina.** Znani srbski polkovnik Mašin je bival zadnji čas v toplicah Pistjan na Ogrskem. Tam je srečal neko umetnico praškega narodnega gledališča, ki jo je že od preje poznal. Ker mu dama na njegov pozdrav ni odzdravila, temuč se mu izognila, jo je vprašal pismeno za vzrok njenega vedenja, in ali se ga boji. Umetnica mu je odgovorila: "Nisem kraljica, zato se mi ni treba ničesar bati."

**Most se je zrušil** v Leonfeldu pri Lincu v trenotku, ko sta šli čezenj dve topničarski bateriji. En top z moštvom in priprego je padel v vodo, vendar ni bil nobeden vojak poškodovan, pač pa konji.

**Zamateni turisti.** Na švicarsko-italijanskem gorskem sedlu St. Bernhard je nad 100 turistov zasneženih,

# "GLAS NARODA"

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Urednik: Editor:
ZMAGOSLAV VALJAVEC.

Lastnik: Publisher:
FRANK SAKSER,
109 Greenwich Street, New York City.

Na leto velja list za Ameriko . . . $3.00
" pol leta . . . . . 1.50
Za Evropo, za vse leto . . . . . 4.50
" " " pol leta . . . . . 2.50
" " " četrt leta . . . . . 1.75

V Evropo pošiljamo list skupno dve številki.

"GLAS NARODA" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and Holidays.

Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Za oglase do deset vrstic se plača 30 centov.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika. – Dopisom in pošiljatvam naredite naslov:

"Glas Naroda"
109 Greenwich Street, New York City.
Telefon: 3798 Cortland.


## Tajnosti.

Parižanski dopisnik lista "Telegraph" v Londonu javlja, da je princezinja Luiza Coburška, hči belgijskega kralja Leopolda, ktera je nedavno ušla iz sanitarija v Elsterju, kjer je bila dasiravno zdrava, siloma zaprta, sedaj v Parizu. Od tamkaj je priposlala v Gentu izhajajočemu socijalističnemu listu "Voornit" pismo, v kterem opisuje, kako grdo so z njo ravnali.

Ona opisuje vse čine svojega očeta in svojega moža ter veli med drugim: "Princi in princezinje smo tudi stvori od krvi in mesa, baš kakor drugi ljudje. Dasiravno skušajo naši vzgojitelji že v ranej mladosti potom čudne vzgoje preinačiti našo naravo, pride končno vendarle čas, da se ona ista narava maščuje in nam odstrani vso etiketo."

O svojej otročjej dobi, ktero je preživela v Laeken, piše princezinja: "Moj oče je bil le redkokedaj doma, kajti običajno se je zabaval z lepimi dvornimi damami. Mater je to tako žalostilo, da jo je radi tega moral nek znan general v Bruselju — tolažiti. Ko sem postala za zakon sposobna, vprašali me niso, koga naj vzamem v zakon. Nektere dvorne dame, ktere je moj oče ljubil in ob vsakej priliki odlikoval, izvolile in odredile so, naj vzamem prince Filipa za moža. Mater o tem niti vprašali niso, kajti za njo se ni nihče zmenil. Bila sem zelo žalostna, kajti ljubila sem, ne poznajoč življenja, necega lepega mladega vrtnarja. Tekom prvih 20 dni mojega zakonskega življenja prišel je moj soprog, kteri je notoričen pijanec, zajedno s tremi plemiči, pijan v mojo spalnico in zahteval, naj se njegovim pijanim prijateljem pokažem v samej srajci. Ker tega nisem hotela storiti, pretepel me je s pasjim bičem. Udarce brutalnega moža je bilo potem še par tednov videti na mojem trupln. Sedaj sem že stara, toda moje srce je mlado in želi leka. V nadalje nečem biti več princezinja, temveč žena, katero vsakdo spoštuje. Vsi ljudje na evropskih dvorih so strašno pokvarjeni. Kdor trdi, da sem propala, je lažnjivec, kajti sedaj vzimljem ono, kar mi je bilo preje ukradeno.

Sedaj sem soproga Matašiča-Keglevića in sem povsem svobodna."

Pismo je princezinja, po lastnem zatrdilu, poslala socijalističnemu listu, ker je vedela, da bi ga drugi listi ne objavili.

## KAKO SO PRIŠLI RUSI DO TIHEGA MORJA.

Leta 1638 se je odpravil iz Jakutska vojak Postnik Ivanov s tridesetimi ljudmi in konji proti iztoku, da najde novo zemljo. Oni so prišli do reke Jauge, kjer so našli tanguško pleme, nazvano Lamuti. Ne glede na to, da to pleme ni hotelo plačati jasaka, se je podal Postnik doli po Jaugi, nabral čez 200 sobolovih kož in jih poslal v Jakutsk, a sam je ostal tam v zimovišču. Spomladi pa je prešel neustrašljivi Postnik Ivanov čez gore sredi sovražnih Lamutov, dospel do Indigirke, ter se podal v zemljo Jukagirov, kjer je ulovil jednega prebivalca. Pustivši šestnajst ljudi v jukagirski zemlji in tri vojake za pobiranje davkov, se vrne Postnik Ivanov s petnajstimi tovariši v jakutsko trdnjavo ter javi, da je treba obrniti posebno pozornost na zemljo Jukagirov, ker je bogata na zverinah in ribah. Videl je pri Jukagirih tudi srebro, ali ni mogel zvedeti, odkod ga oni dobivajo, ker ni razumel jukagirskega jezika. Iz Jakutska so kasneje zopet odpravili Postnika na Indigirko zaradi pobiranja davka, in od tega časa morajo Jukagiri Rusom davek plačevati. Iz Jakutska so se začeli od zdaj pošiljati oddelki vojakov v razne strani z naročilom, da preiščejo zemlje in reke: kje izvirajo in kam se izlivajo, kako tam ljudje živé, s čim se hranijo, ali je v njihovi strani mnogo zverin in rib, kako se oni opravljajo, kako vojujejo?... Leti ljudje so dobivali za hrano odmerjeno mero ržene moke in k temu tudi kaše. Morali so poloviti nekoliko najuglednejših prebivalcev teh krajev ter so jim grozili, da bode car poslal semkaj vojsko s strelnim orožjem, če se ne bodo podali, in da jim potem ne bode najbolje. Povrh tega pa jim je bilo naloženo, da jim dajejo zastonj igrače; toda strelnega orožja jim niso smeli pokazati, da bi se bali bolj napovedane grožnje. Večkrat se je dogodilo, da so se sprle med seboj v te kraje poslane čete ter se celo potolkle.

Za ruskimi vojaki na Leni so se priselili tudi obrtniki in trgovci ter država je zato postavila na lenskem razvodju mitnico. Tam so se naselbine pomnožile in leta 1639 so bili določeni za Leno vojvode. Leta 1640 so začeli vojvode vabiti brezdomovince na Leno, kjer so mogli zemljo obdelovati.

Ruski raziskovalci so prodrli daleč na sever ter zašli celo do Indigirke, toda na jugu, niže od ustkutske trdnjave in Olekminska na Leni, jim je bila zemlja nepoznata. Oni so jo zvali sploh "bratsko zemljo" ter zvedeli o njej kaj od Tunguzov, ki so jo razglašali za bogato "obljubljeno" zemljo. Od Tunguzov so prihajali do njih vesti o mugalski (mongolski) zemlji, o Kitaju in o množini srebra v teh krajih. Te vesti o srebru so pripravile Ruse na potovanja proti jugu. Leta 1640 je poslal lenski vojvoda oddelek vojakov po reki Čaji in ti so prinesli seboj srebru venec, kakoršne so nosili Tunguzi na glavah. Leta 1641 se je odpravil doli po Leni kozaški potdesetnik Martin Vasiljev s kozaki poiskat novih krajev in srebrne rude. Prišli so do ustja Kulenge, postavili tu trdnjavico deset sežnjev dolgo in deset sežnjev široko, uevrstili jo z rovom in palisadami ter od tukaj pošiljali k Tunguzom davek pobirat.

Dve leti potem, leta 1643 sta se odpravila na razgled potdesetnik Kurbat in ataman Vasilij Kolesnikov. Kurbat se je napotil s 74 kozaki iz vrholenske trdnjave proti jugu ter je prvi izmed Rusov dospel do Bajkala, ko je Kolesnikov postavil trdnjavico na ustju Ose, ki se izteka v Angaro. Prebivalci na bregovih Angare so začeli precej plačevati davek carju. Kolesnikov je trdo ravnal z Burjati ter nagajal Kurbatu s tem, da je stiskal one Burjate, ki so se že obvezali plačati davek v vrholensko trdnjavico. Zapustivši svojo trdnjavico je prodrl Kolesnikov prvi na Bajkal do ustja Selenge, toda ni utrdil tukaj ruske vlasti.

Njegova strogost je provzročila buno med Burjati; za vojaki so dohajali pa tudi ruski dobrovoljci ter se lotili obdelovanja zemlje; nekaj teh novo naseljenih je bilo zdaj pobitih. A upor je bil vendar potlačen. Kolesnikov je izginil brez sledu.

Ravno v tem času, ko so Rusi prodrli za Bajkal, sta bili izvršeni dve znameniti ekspediciji na iztok.

Leta 1643. se je podal iskat novih krajin in srebrne rude Vasilij Pojarkov; ž njim je odšlo 112 vojakov, 15 dobrovoljcev, 2 mitničarja za cenitev davka, 2 tolmača in 2 kovača. Vsi so bili oboroženi. Smodnika so vzeli seboj 8 pudov (do 40 funtov); tudi z živežem so se preskrbeli za potrebo. Dne 15. julija so popluli doli po Leni, čez dva dni so se vrnili v reko Aldan, in brodeči po tej reki so prišli v štirih tednih do ustja Učjara; potem so po tej reki vozeči se dospeli v reko Gonom ter brodili po njej pet tednov z velikim trudom zato, ker so morali prestopati 22 slapov. Tukaj jih vjame zima: bilo je početkom septembra.

Ni še nehala zima, a Pojarkov je pustil štirideset svojih ljudij na mestu ter jim zapovedal spomladi odpraviti se na reko Zijo, o kateri je zvedel nekaj od tamošnjih prebivalcev; sam pa je z devetdesetimi možmi odšel po ledu na reki Njujenski in odtod na reko Zijo, kjer je ulovil nekega kneza, ki mu je pripovedoval vse o krajih, v ktere se je napotil. Posebno je slovel amurski kralj radi svojega bogastva. Postavil je trdnjavico na Ziji ter poslal štirideset vojakov, da osvoje dve tamošnji trdnjavici; toda podjetje se jim ni posrečilo. Prebivalci so spočetka Ruse lepo sprejeli kakor goste, ko je pa voditelj oddelka Jurij Petrov od njih zahteval pokornost ter hotel s silo v trdnjavico, so pali prebivalci nanje ter ranili deset vojakov. Nato so se povrnili; izgubivši večji del svoje hrane, so začeli gladovati; hranili so se s storži, ceso s človeškim mesom vjetih prebivalcev: štirideset jih je umrlo od lakote. Vsled tega so dolžili Pojarkova, da jih ni pustil v svojo trdnjavico, ko so se vrnili; ker se je razsrdil nanje zato, ker niso ničesar dosegli, nego se vrnili s praznimi rokami; da jim zatorej ni dal kruha, nego sam rekel, da morajo jesti mrtva trupla tamošnjih prebivalcev. On je rad govoril: "Niso dragi vojaki; vsa cena desetniku je deset deneg (krajcarjev), prostaku pa dva grošа..." Ko so pa slednjič k njemu prišli oni, katere je pustil na Gonomi, se je odpravil Pojarkov po Ziji, zaplul Šilko, kjer je zadel na narod Djučerov; on je plul po Amuru (imenovanem v njegovem poročilu Šilka) tri tedne do okraja, kjer se izteka vanj reka Šungala, a potem šest dni do reke Usure. Potem so še štiri dni pluli po Amoru skozi zemljo Dječerov, na to stopili na zemljo Natkov, čez dva tedna pa na zemljo Giljakov. Dva tedna kasneje so prišli do Iztočnega (Tihega) morja. Na ustju Amurja je ujel Pojarkov tri Giljake, in oni so pripovedovali o raznih šotorih kočevniških in narodih primorskega kraja. Ti narodi so bili maloštevilni; nahajali so se pod vlado knezov, ki so imeli le po tristo ljudi, po dvesto, sto a mnogi še manje; ni torej čuda, da so Rusi s pomočjo strelnega orožja, ki je zadavalo grozen strah tem prebivalcem, mogli pluti po rekah, loviti ljudi, ter pobirati davek v nepoznanih krajih. Prezimil je na ustju Amura ter plul Pojarkov v početku leta po morju in čez dvanajst nedelj prispel do ustja reke Ulji. Tukaj se je ustavil, utemeljil trdnjavico, prejel od prebivalcev nekoliko porokov, pobral davek ter ostal v zimovišču. Pustil je dvanajst vojakov v novo postavljeni trdnjavici, ter šel za dva tedna čez razvodje do reke Maje; tukaj je stesal s svojimi ljudmi ladjico ter poplul na njej po Maji do Aldana in po njem v Seno ter dospel tako v Jakutsk 18. junija 1646. z malim ostankom vojakov, ali zato večjim številom vjetih prebivalcev iz daljnih krajev, katere je odkril za Rusijo.

(Dalje prihodnjič.)

## USTAVA NA RUSKEM.

Vsakikrat, ko se je izvršil na Ruskem kak umor na odlični politični osobi, je v navadi, da razno evropsko časopisje na dolgo in široko razpravlja o ruskih razmerah ter vidi edino rešitev za Rusijo v uvedenju ustave in parlamentarizma po evropskem vzoru! Tako tudi sedaj po umoru ministra Plehveja.

Drugače sodijo poznavatelji Rusije in njenih notranjih odnošajev. Oni vedo, da to ni tako lahko, kar priporočujejo Rusiji. Rusija tvori šesti del sveta.

Rusija je 42krat večja nego Nemčija, a 36krat večja nego Avstro-Ogrska. Že radi tega ima Rusija še mnogo divjih in surovih plemen, a sam ruski narod ima tri četrtine še nepismenih prebivalcev.

Velika zapreka so seveda posebne aspiracije Poljakov, Nemcev, Fincev, Armencev, Židov, in drugih. Armenci, katerih je v Zakavkazu en milijon in pol med šest milijoni drugih narodnosti, hočejo osnovati posebno veliko Armenijo! Cerkvene novce in za šole namenjene fonde so uporabljali za politične agitacije v prilog velike Armenije. Te cerkveno-šolske fonde je Rusija minolega leta privela namenu, za kterega so bili ustanovljeni. Znamo kaj hočejo Poljaki, znamo tudi to, da je 200,000 Nemcev, od kterih je 90 "magnatov", takozvanih nemških baronov in grofov, do Aleksandra III. gospodovalo nad dvemi milijoni in pol Rusov, Lotišev, Litavcev in Estoncev v baltiških pokrajinah.

V novejšem času je Rusija omejila to krivično ter nenaravno gospodstvo in izrabljevanje od strani pohlepnih Nemcev. Mislite si ministra na Ogrskem, ki bi delal na to, da večina raznih narodov dobi iste pravice z madjarsko manjšino, in da "magnati" ne bi mogli več delati po svoji 'volji'.

V Finski hoče velika manjšina Švedov, "gospode", ki tvorijo šesti del vsega prebivalstva, da bi bila Finska posebna švedska država, da bi si jo Švedska o priliki lahko osvojila. Te švedske iredente ni mogla trpeti ruska vlada, ter je radi nje počela mesto švedskega jezika uvajati ruski jezik poleg finskega. Toda ne v nižje šole, niti v nižje urade, ampak le v višje. Švedski agitatorji so pridobili tudi mnogo mladih Fincev za 'Veliko Finsko' in samostalnodržavo Finsko.

Židje na Ruskem drže s Poljaki in z vsemi nezadovoljneži, ker jim v Rusiji ni dovoljeno gospodstvo in izsesavanje, kakor drugod, a Židov je v Rusiji tri in pol milijone, nad tretjino vseh Židov na svetu. Židov je največ v ruski Poljski in v nekdanjih poljskih pokrajinah vse do zapadne Drine, do Dnjepra in Krima. Židje drže od nekdaj s Poljaki in Nemci. Poljska je imela od leta 1825 do 1831, (oziroma nekoliko do leta 1864) posebno ustavo z večjo avtonomijo, nego jo ima danes Ogrska. Toda Poljaki niso bili zadovoljni s tem ter so v dveh revolucijah, leta 1831 in 1863, izgubili to konstitucijo in prerogativo, ki jim jo je bil dal car Nikolaj I. Poljaki so hoteli imeti svojega kralja, stvarati državo v državi.

V Finski sta car Aleksander I. leta 1809 in Aleksander II. leta 1869 dala večjo avtonomijo, nego jo ima danes Ogrska. Tudi Finci hodijo istim potom kakor Poljaki. Zato je verojetno, da bodo iz istih vzrokov sledile tudi iste posledice, da bode Finska zaigrala svojo ustavo in svojo veliko avtonomijo, ki jo je imela do sedaj. Omenjenim narodom, to je: Poljakom Nemcem, Armencem in Židom ne more dati Rusija posebnih starih ustav, a ne more jih pustiti še dolgo časa niti v ruski centralni "parlament", ako utegne priti do tega parlamenta. Kajti v interesu svojega obstanka ne more Rusija dopustiti, da bi jej Poljaki, Finci, Nenci, Armenci in Židje neprestano delali neprilike z ustavo ter jej ovirali najboljše ustanove, ki so neobhodno potrebni vsaki državi. Zato govore tudi najliberalneji ruski rodoljubi: povzdignimo najprvo kmetsko gospodarstvo, zgradimo dovolj šol in železnic, dovolimo zemstvam (pokrajinskim zborom) večji delokrog, da se tako pripravi narod za večjo ustavo in centralni parlament! Toda naša ruska konstitucija mora biti danes jutri taka, kakor je angležka a ne taka, kakor je v Avstriji, kjer se s pomočjo § 14 vlada preko in proti vstavi.

Kaj bi n. pr. brigalo Nemca, Finca ali Armenca, Žida in Poljaka orijentalno vprašanje? Bi-li oni dovoljevali vojsko in denar za rešenje orijentalskega vprašanja?

Ruska država se ne bi mogla pomikati dalje, a govorniki bi hujskali razne narode. S tem bi postala Rusija slaba. Ravno tega pa žele njeni sovražniki: Nemci, Židje, in drugi. Marsikteri Poljak pravi še danes, da on ni in ne bode Slovan, ampak le Poljak, dočim drugi Slovani smatrajo Ruse za Slovane!

Prava evropska Rusija ima 50 gubernij ali pokrajin s 4,926,000 štirjaškimi kilometri in 100 milijonov prebivalcev.

Od teh ima 34 gubernij samoupravo in pokrajinske zbore. Sedaj je ravno japonska vojna preprečila, da se ni ta samouprava uvedla tudi v druge gubernije, tako, da bi bilo 46 gubernij s pokrajinskimi zbori. Arhangelska gubernija s Zirjamini in Samojedi in neke druge gubernije s Kalmiki, Kirgizi, Voguli, Tatari niso še sposobne za samoupravo. Ako bi dovolila Rusija ustavo, zamogla bi jo dati le tem pravim ruskim gubernijam (46) in to za sedaj le s posvetuvočim glasom, ker vojske in diplomacije ne more car radi interesa ruske države dati v roko raznim agitatorjem, ker Rusija ni še zrela za ustavo, kakoršnjo imajo na Angležkem. Za tako pa, kakoršno imajo v Avstriji — ne mara!


**KURE.**

**Za 100 kron avstr. veljave treba je dati $20.55 in k temu še 15 centov za poštanino, ker mora biti denarna pošiljatev registrirana.**

Veliki poštni parnik
RYNDAM
odpluje 13. sept. ob 10. uri dopoldne iz New Yorka v Rotterdam.

Francoski parnik da dva vijaka
LA TOURAINE
odpluje 15. sept. ob 10. uri dopoldne iz New Yorka v Havre.

Vožnje listke je dobiti pri

FRANK SAKSER,
109 Greenwich Street, New York,
1778 St. Clair Street, Cleveland, O.


### NAZNANILO.

Slovensko, katoliško, podporno društvo sv. Jožefa, št. 17, J. S. K. J., je imelo svoje glavno zborovanje dne 14. avgusta t. l., ob katerej priliki si je za tekoče leto izvolilo sledeče uradnike:

John Stampfel, predsednikom; Simon Jaklič, podpredsednikom; G. G. Zobec, I. tajnikom; Matija Turk, II. tajnikom; Paul Rigler, blagajnikom. Gospodarski odbor: Martin Mohar, načelnik; John Češarek in Luka Zupančič, odbornika. Bolniški odbor: E. Podobnik, načelnik; Frank Henigman in Štefan Glach, odbornika. Bolniški odbor za Horr. Electric: John Flerij, načelnik; Math. Fox in Jos. Turk, odbornika. Anton Kurent, redar. Zastavonoše: Anton Goltnik in John Češarek, Maršalom: Josip Cajnar. Finančni odbor: John Petek, Venceslj Stermec in Andrej Kavčič.

G. G. Zobec, I. tajnik.
Aldridge, Mont.


**POZOR ROJAKI!**

Čast mi je naznaniti slavnemu občinstvu v Chicagi, Ill., kakor tudi Slovencem po Zjed. državah, da sem otvoril novo urejeni

**saloon pri „Triglavu",**

617 So. Center Ave., blizu 19. ulice, kjer točim pristno uležano „ATLAS" pivo, izvrstni whiskey, najbolja vina in dišeče cigare, so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu v zabavo na razpolago dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table).

Ker si hočem pridobiti naklonjenost rojakov, gledal bodem v prve vrsti za točno in solidno postrežbo. Vsak potujoči Slovenec dobrodošel. Končno priporočam ožjim rojakom da me blagovolijo večkrat počastiti s svojim obiskom!

**Mohor Mladič,**
617 So. Center Av., blizo 19. ul.
CHICAGO, ILLINOIS.



**Kranjsko slovensko katoliško**

**podp. društvo svete Barbare**

v Forest City, Penna

Inkorporirano dné 31. januarja 1902 v Pennsylvaniji.

ODBORNIKI:

Predsednik: JOSIP ZALAR, P. O. Box 547, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSIP ŽIDAN, P. O. Box 478, Forest City, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, P. O. Box 607, Forest City, Pa.
II. tajnik: IVAN ŽIGAN, P. O. Box 575, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, P. O. Box 537, Forest City, Pa.

GOSPODARSKI IN RAČUNSKI ODBOR:

JOSIP BUCINELI star., P. O. Box 591, Forest City, Pa.
ANTON GRDEN, P. O. Box 537, Forest City, Pa.
IVAN OSALIN, P. O. Box 492, Forest City, Pa.
JOSIP GORENC, P. O. Box 569, Forest City, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOSIP BUCINELI ml., P. O. Box 591, Forest City, Pa.
KAROL ZALAR, P. O. Box 28, Forest City, Pa.
IVAN OPEKA, P. O. Box 626, Forest City, Pa.
PRIMOŽ MATOS, P. O. Box 652, Forest City, Pa.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: John Telban, P. O. Box 607, Forest City, Pa.

Društveno glasilo je "Glas Naroda".



**Rojakom, kteri potujejo skozi Durango na Silverton, Jurey Rico in Teluride, naznanjava, da sva odprla novo gostilno**

**avstrijska domovina**

**poleg železniške postaje, vsakdo vidi hišo, ako pogleda na Main St., naš napis je dovolj velik. Vsakogar bodeva postregla z dobro pijačo, okusnimi jedili in izvrstnimi smodkami.**

**Za obilen obisk se priporočata**

**KLATNIK in BRUCH,**
**Durango, Colo**



**"GLAS NARODA"**
**prodaja po 1 cent številko:**

Anton Bebek, poslovodja podružnice Frank Sakser, 1778 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
John Sustaršič, 1908 N. Centre St., Joliet, Ill.
Frank Gabrenja, 519 Power St., Johnstown, Pa.
Frank A. Baudek, Milwaukee, Wis.

**Težko** zaslužene denarje je najbolje sigurno domu poslati in to ti preskrbi FR. SAKSER, 109 Greenwich Street, New York



**Resnica** je da je največja nesreča v Amerika za človeki — **bolezen.** Ako je človek bolan nemore delati, in če ne dela nemore zaslužiti niti toliko, kolikor mu je potrebno za življenje, s čem pa more svojim, dragim, kateri so ostali v starem kraju pomagati?

**Kadar je človek bolan — more se zdraviti.** Najhujše se mu pa godi, ko je bolan in svojo bolezen neiskušenem zdravniku toži, namesto da se takoj obrne na najbolšega zdravnika, kateri j amči z svojo učenostjo, da ga če gotova in popolnoma ozdraviti.

**Zato rojaki Slovenci** kadar ste bolni ali potrebujete zdravniške pomoči — poslušajte nas, ker mi Vam o Vaše dobro priporočamo, da se obrnete na najbolšega zdravnika v Ameriki, in to je:

**Prof. Dr. E. C. COLLINS,**
**iz vseučilišča v New Yorku,**

in to zato, ker je on jedini zdravnik kateri jamči za popolno ozdravljenje vseh bolesti brez da Vas osebno pregleda, ker njemo zadostuje, ako mo Vašo bolezen pismeno opišete.

Citajte! Nekolfko najnovejših zahval skaterimi se naši rojaki zahvalujejo da so popolnoma ozdraveli.

Dragi gospod Profesor!

V začetki moje bolezni hut mras meje stresu, večkrat potem pa huda vročina in bolela me je glava, noge i roke, napetost v trebuhu in nejsem mogu hodit. Imel sem 3 zdrav nike in nič mi neso mogli pomagat. Potem se obrnem na Vas dr. Collins in poslali ste mi 2 krat zdravila in zdaj sem popolnoma zdrav. Toraj se Vam srčno zahvalim zato velko dobroto. Usem Slovenci mojim rojaki bom govoru da ste Vi nar bolši zdravnik u celi Ameriki in da ste zdravnik uperve vrste in Vam ostanem hvaležen dokler bom na svetu živel.

**Malk Strah,**
69 Arimont St. Massillon, O.

**Revmatizem in bolezen želodca ozdravlena.**

**Maik Guštin,**
Box 37,
SOUDAN, MINN.

**Ženske bolezni in kašelj in glava ozdravljena.**

**Maria Skušek,**
Box 67,
HOMESTEAD, PA.

Walnut Lake, Ark.

Zdej jest Anton Stamfel Vam dam vejdit da sem ozdravel in da se popolnoma čutim zdrav. Ko sem začel Vaša zdravila rabiti, takoj sem zdravel. Vsakem od mojeh rojakov in prijateljev Vas čem priporočati in Vam ostanem hvaležen kakor svojem največjem dobrotniku.

**Anton Stamfel.**

**Prof. Collins jamči za popolno ozdravljenje vseh bolesti:**

**Kakor bolesti** na plučah, prsih, želodcu, črevah, jetrah, mehurju, ledvicah, srcu, grlu, nervoznost v glavi, kašelj, mrzlica, prehlajenje, revmatizem, prelivanje krvi, otekle noge ali telo, vodenico, bolečine v križu, zlato žilo (hemeroide), onemoglost pri spolskem občevanju, izpadanje las, tifus, lešaj, tečenje iz ušeš ali oči, gluhost, slepost, raka, hraste, garje in rane, šumenje v ušesih, ženske notranje bolesti, nepravilno prebavanje želodca kakor vse ostale notranje in zunanje bolesti. **Prof. Collins** je jedini kateri popolnoma ozdravi sušico in sifilis kakor tudi vse

**Spolske bolezni pri možkih in ženskah.**

Ni bolnika, katerega nebi **Prof. Collins** naj si dede od katere spolske bolezni zmiraj, ozdravil.

Zato, ako bolujete na kateri bolezni smeraj, točno opišito isto v maternem jeriku in adresujte na

**PROF. Dr. E. C. COLLINS,**
**140 W. 34th St., NEW YORK.**

Prof. Collins Vam če poslati zdravila, po katerih se gotoo popolnoma ozdravite in se bolezen gotovo nigdar več ne povrne.

# Jugoslovanska Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

**Sedež v ELY, MINNESOTA.**

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HABJAN, P. O. Box 303, Ely, Minn.
Podpredsednik: JOHN KERŽIŠNIK, P. O. Box 138, Federal, Pa.
I. tajnik: JURIJ L. BROZICH, Ely, Minn.
II. tajnik: ANTON GERZIN, 403 Seventh St., Calumet, Mich.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

JOSIP PERKO, 1795 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
IVAN GERM, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.
IVAN PRIMOŽIČ, P. O. Box 114, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

MIHAEL KLOBUČAR, 115 7th St., Calumet, Mich.
JAKOB ZABUKOVEC, 4824 Blackberry Alley, Pittsburg, Pa.
JOSIP SKALA, P. O. Box 1056, Ely, Minn.

Dopisi naj se blagovolijo pošiljati na I. tajnika: Geo. L. Brozich, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljatve naj se pošiljajo blagajniku: Ivan Govže, P. O. Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je: "GLAS NARODA".


## Drobnosti.

### KRANJSKE NOVICE.

**V Trstu in v Ljubljani.** Na mestni nemški deški šoli v Ljubljani je izmed 214 učencev le 87 učencev nemške narodnosti, to je 40%. Leta 1901—02 je bilo Slovencev 59.3%, Nemcev 38.3 odst., leta 1902—03 Slovencev 55.6%, Nemcev 34.4%, leta 1903—04 Slovencev 52.3%, Nemcev pa 40.6%. Za 87 učencev nemške narodnosti mora Ljubljana vzdrževati ljudsko šolo s petimi učitelji ter izdati na leto samo za najemščino šolskih prostorov več tisoč kron. Na dekliški šoli je skoro istotako razmerje. Za 246 nemških učenk mora Ljubljana vzdrževati nemško dekliško šolo z devetimi definitivnimi in devetimi provizoričnimi učnimi močmi. Ako torej seštejemo vse otroke z nemškim materinim (!?) jezikom, znaša njih število 333 in število izkazanega učnega osobja pa 24, torej na vsakih 14 nemških otrok, ena učna moč. Tako sili v Ljubljani tista vlada občino vršiti germanizacijo, ki v Trstu stotinam slovenskih otrok neče dati niti jedne ljudske šole.

**Zopet uboj na Hrušici.** Dne 27. avgusta popoludne je Jakob Peternel, 63let star posestnik, domačin na Hrušici, izganjal tuje kokoši s svoje njive, pa začne neki tunelar metati nanj opeko, kamen, itd. Zadel ga je tako, da je v dveh urah umrl. Zapušča udovo in štiri otroke. Ubijalca sv že zvezali in ga peljali v zapor v Kranjsko goro.

**Železniški stroj zmečkal** je v Boh. Bistrici delavca Franca Mraka.

**Draginja.** Na Krasu prodaja se pšenica že po 11 do 12 gld. kvintal. Kaj bode še-le! Ljudstvo je v velikih skrbeh, kako se bode preživelo, kajti na spomlad preti velika lakota.

**Izpred sodišča. — Kazenske razprave pri ljubljanskem dežel. sodišču.** Albert Kordeš iz Ljubljane, kteri si tudi neopravičeno prideva razne titulature kakor doktor, profesor itd., je l. 1902 Doroteji Milist v Ljubljani izmaknil zlatnine v vrednosti 140 K. Tvrdko Jax je pa s ponarejenim naročilnim listom prevaril za 4 krone, odtegnil se je samovoljno tudi policijskemu nadzorstvu. Obsojen je bil na 6 mesecev težke, s postom in trdim lležiščem poostrene ječe. — Janes Derstvenšek, delavec iz Brezovega, okr. Sevnica, je na Brezovici v gostilni Lize Škopec razgrajal, pahnil in sunil krčmarico s pestjo v prsi, tako da je odletela. Ko je ta poklicala svojo hčer na pomoč, ji je z vzdignjenim stolom grozil, da jo udari. Na pripombo Lize Škopec, da bode poklicala žandarje in župana, izrazil se je jako žaljivo o teh kakor tudi o osobi cesarjevi. Aretujočega orožnika je skušal z uklenjenima rokama suniti. Obsojen je bil na 13 mesecev težke, s postom in trdim ležiščem poostrene ječe. — Janez Krašovec, posestnik iz Dan, je kot delovodja pri kopanju svojega novega vodnjaka, odstranivši se po drugih opravkih, pustil, da so delavci rabili za plezanje v vodnjak prekratko lestvo in pri razstrelitvi nalomljeni užigalni trak, vsled ktere neprevidnosti se je mina vnela, ne da bi se bil mogel delavec Jakob Šepec pravočasno umakniti po tej kratki lestvi iz vodnjaka, ter se je smrtno zadet zgrudil nazaj v vodnjak. Krašovec je bil na tri tedne zapora obsojen — Frane Marinčič, zidar iz Horjula, je bil zaradi hudodelstva oskrumbe na 13 mesecev težke, s postom in trdim ležiščem poostrene ječe obsojen. — Janez Dolčič, sodar v Šmartnem, je svojo svakinjo Marijo, ker ga je zaradi otrok nekaj posvarila, udaril z desko čez glavo in desne lehti; grozil ji je tudi, da jo ubije. Da bi rodbino Kočarjevo pripravil v strah, je celo uro pred hišo kričal in grozil, da bode hišo užgal, vrata pa zavezal, da ne bode mogel nihče vun. Obsojen je bil na pet mesecev težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem vsakih 14 dni. — Jože Čuk, posestnik v Predgrižah, je Janeza Čuka vsled prepira, ki sta ga imela v Zajčevi gostilni v Črnem vrhu, z driteljcem tako močno po glavi udaril, da se je ta nezavesten zgrudil. Obsojen je bil na dva meseca ječe.

**Strela** je v Črnomlju pokvarila vodovod, tako, da en dan ni mogel delovati.

### ŠTAJERSKE NOVICE.

**Cigan goljuf.** V Celju so prijeli cigana Matevža Grila iz Dola pri Celju ter ga izročili v zapore okrožnega sodišča istotam radi hudodelstva goljufije in tatvine. Gril je v Ljubljani preoblečen hodil kot agent ter nadlegoval stranke s ponudbami, katere so bile vse neresnične, češ, da je zastopnik neke tovarne, ter jim tudi kazal različne uzorce. Nekateri so se res ujeli in šli na limanice zvitemu ciganu, o kterem seveda sploh niso vedeli, da je cigan. Zahteval je od stran predplačila na naročilo, katero je tudi semtertja dobil, toda blaga, katero je dotična stranka naročila, le ni bilo. Tako si je prigoljufal izdatno svotico denarja. Ako pa niso stranke hotele kaj naročiti, jih je pa prav po ciganski okradel. Ko mu niso bila več kranjska tla varna, jo je popihal na Štajersko, kjer so ga orožniki zasačili pri neki kupčiji in spoznali tudi da je to tisti Gril, ki je od ljubljanske deželne sodnije policijsko zasledovan.

**Žrtev poklica.** Brat mariborskega knjigotržca Rascha, zdravnik dr. H. Rasch, je umrl na zastrupljenju krvi. Ponesrečil se je pri neki operaciji.

**Mlad morilec.** Pri Rimskih toplicah je 16letni Rud. Brina umoril 7letnega gostilničarjevega sina Franca Majcena iz Globokega. Ko je hotel truplo včeri v vodo, zasačil ga je orožnik.

**Trojčke** je povila v Gradcu dekla Jera Novak iz Železnikov na Gorenjskem. Jeden otrok je umrl.

### KOROŠKE NOVICE

**Mraz na Koroškem.** Okoli Celovca je bilo 27. t. m. tako mrzlo, da je zelo škodovalo ajdi.

**Nesrečena vojaških vajah.** Ker je cesar odpovedal glavne vojaške vaje, končale so se tudi preje vojaške vaje na južnem Koroškem. Dne 27. avgusta bi se morale vršiti vaje okolu Dobrača, toda so jih odpovedali radi snega. Na povratku čez Čojno Noč in Pliberk proti Beljaku so se pri Čojni Noči ponesrečili trije vojaki, jeden prav nevarno.

### PRIMORSKE NOVICE.

**Vojaške vaje na Krasu.** Pri vajah 55. in 56. brigade na Krasu je bilo vojakom posebno občutno pomanjkanje vode, vsled česa so trpeli hudo žejo. V Škrbini pri Komnu so prej kot v jedni uri izpili vodnjak. Med vajami so morali vojaki in častniki piti umazano vodo iz kalov. Največ sta trpela 27. in 97. pešpolk. Po vodo so hodili tje do Nabrežine. Vojaki so željno pričakovali dežja in lovili vsako kapljico, da si ohlade žejo. Stotnika Schmidta od 97. polka je zadel konj s kopitom, da je moral v Gradec v vojaško bolnico. Brigadno poveljstvo je bilo od začetka v Komnu, potem pa premeščeno v Dornberg; med tem so 4 polki manevrirali v Vipavski dolini. Polki so bili nastanjeni v Rifenberku, Doernbergu, Vogrskem, Selu, Črnici, Šempasu in Prvačini. Vojno ministerstvo je odpovedalo vaje, ki so bile določene za dni med 1. in 10. septembrom.

**Najdene kroglje v tržaškem pristanišču.** Pri molu "San Carlo" v Trstu so potapljači našli nove topove, kroglje in bronaste stvari, ki so bile brezdvojbeno last francoske fregate "Danae", ki se je tam svoječasno potopila. Preiskavo nadaljujejo, ker upajo zaslediti še vojno blagajnico.

### HRVATSKE NOVICE.

**Dopolnilna deželnozborska volitev za zlatarski okraj** je razpisana na dan 7. sept. Izvoljen bode najbrže hrvatinski odvetnik Pero Magdič; Starčevičeva stranka prava postavi za kandidata zlatarskega graščaka pl. Pisačića.

**Hrvatski ban pospeševatelj umetnosti.** Ban grof Pejačević je dovolil hrvatskemu slikarju Tomu Križmanu iz svojih sredstev ustanovo po $300 K.

**Zaradi hrvatske zastave.** Na cesarjev rojstni dan je v Djakovu finančni tajnik Kreivoj dal s finančnega poslopja odstraniti hrvatsko zastavo ter to sporočil v Budimpešto. V soboto, dne 20. avgusta, so bile radi tega tam velike demonstracije. Kreivoju je množica ometala z blatom hišo ter pobila vse šipo. Policija ni mogla napraviti reda ter je moral priti večji oddelek orožnikov. Neki redar je ranjen s kamnom, a neki dijak z bajonetom.

**V Vinkovcih** so tudi bili na dan sv. Stefana izgredi, ker se je razobesila madžarska zastava. Zaradi izgredov je bil obsojen kaplan Ivanešević na 14 dni, pet vseučiliščnikov pa vsak na 10 dni zapora. —

**Umrl** je v Ogulinu županijski šolski nadzornik Jos. Ciganović.

**V proslavo Strossmeyerjeve 90letnice,** ki se završi 3. februarja 1905, da v Oseku poseben odbor kovati zlate spominske kolajne.

### RAZNOTEROSTI.

**Vlak je povozil** v Dunajskem Novem mestu sprevodnika južne železnice, Winklerja.

**Za spomenik cesarici Elizabeti** je dobil dotični odbor na Dunaju dosedaj 269,254 K.

**Nemško gledališče** zgradi v Bukareštu Nemška delniška družba.

**Rastline na električni žici.** Med najbolj razširjenimi rastlinami v Braziliji je Tillaudsia, ki spada v isto vrsto kot ananc. Ta rastlina je posebno trdovratne rasti. Zelo drobna semena so na dlakastih šopkih, ki jih veter raznosi daleč po svetu. V Petropolisu ki ima električno razsvetljavo, so semena obvisela na električnih žicah ter vsled solnca in izdatne mokrote začela hitro kaliti in zeleneti. In sedaj je videti žice ovite z zelenimi rastlinami, ki imajo polno belega in rdečega cvetja.

**Vinska letina v Dalmaciji** bode letos zelo slaba. Malo je grozdja in še to nima tiste veljave, kaor druga leta.

**Brezobzirna finančna straža.** Ogrski finančni stražniki so blizu Zemuna ustrelili dva srbska ribiča, ki sta lovila v Savi.

**V staro domovino so se podali:** Anton Recelj iz Kaylor, Pa., v Št. Jernej; Al. Janežič iz Midway, Pa., v Mirno peč; Anton Babič z družino iz Rittman, O., v Turjak, Anton Jurza z soprogo, Matija Jurca, Fr. Vidmar, Frank Kraje, vsi iz Ashtole, Pa., v Cirknico; Ignac Perše iz Claridge, Pa., v Novo mesto; Fr. Zehel iz Latrobe, Pa., v Bočno; Ant. Kerlič iz Claridge, Pa., v Litijo; John Varoga v Ljubljano, Jože Knafele in Frank Može v Novo mesto, vsi iz Braddock, Pa.; John Turšič iz Waukegan, Ill., v Borovnico; Ignac Kranje, na Vrhniko; Janez Mavrin iz Emporium, Pa., v Srednjo vas. Mihcal Škerjanec iz Clevelanda, O., v Komendo, Anton Rupar v Dule, A. Jordan v Kastav, oba iz Hillsville, Pa.

Frank Mirtič v Dvor, Al. Androjna v Radno, Jos. Hren v Zdenjo vas, Jak. Japel na Ig, Anton Dornig v Hrastje, Anton Levar na Sv. Jošt, M. Slibar v Moravče, John Svete v Preser, Ant. Kukovič v Št. Peter, Frank Cesar v Podgrad. Jos. Sternad v Kompolje, John Sterle v Hrastovo, Jurij Perušek v Vel. Lašče, Fr. Mulec na Rakek, J. Peterlin v Rudolfovo, Fr. Prime v Lnče, L. Antončič v Stari trg, John Pakiž v Zamostec, John Jelenc v Srobotnik, Fr. Klopčič v Moravče, Vene. Vesel v Sodražico, Jože Kužnik na Fužine, J. Aubelj v Gor. Kašelj, John Sustaršič v Podpeč, John Germek v Mateno vas, Ant. Jalovec v Cirknico. vsi iz Clevelanda, O.; Marija Zonta z rodbino v Šmarje, Anton Žitnik v Šmarje, Fr. Zupančač v Mokronog. John Kapel v Ljubljano, Jak. Govekar v Smlednik, M. Kaminko v Čelik, Sin. Modic v Vil. Bloke. Pet. Ardelan v Bukarešto, iz Clevelanda, O.; John Gačnik iz Milwaukee, Wis., v Šmarje, John Mladič v Št. ePter, N. Kastelic iz Joliet, Ill., v Vidošič; Math. Skala v Cokloveo, Fr. Peterkovič v Brežice, oba iz La Salle, Ill.; M. Kuhar v Kamnik, M. Pristav na Reko, George Bertolič v Zagreb, iz Midway, Pa.; Frank Marolt in John Zgone iz Denver, Colo., na Bloke; Fr. Srnjak iz Kittenig, Pa., v Planino, Fran in Ivana Bratina iz New Yorka v Ljubljano.

### Kretanje parnikov.

V New York so dospeli:

Etruria 10. sept. iz Liverpoola z 638 potniki.
Cedric 10. sept. iz Liverpoola.
La Touraine 10. sept. iz Havre z 1027 potniki.
Hamburg 11. sept. iz Hamburga z 837 pot.
Columbia 11. sept. iz Glasgowa z 1275 potniki.

Despeti imajo:

Philadelphia iz Southamptona.
Giulia iz Trsta.
Pennsylvania iz Hamburga.
Majestic iz Liverpoola.
Noordam iz Rotterdama.
Grosser Kurfuerst iz Bremena.
Finland iz Antwerpena.
Kronprinz Wilhelm iz Bremena.

Odpluli bode:

Ryndam 13. sept. v Rotterdam.
Slavonia 13. sept. v Reko.
Kaiser Wilhelm der Grosse 13. sept. v Bremen.
Majestic 14. sept. v Liverpool.
Hamburg 15. sept. v Hamburg.
Prinz Albert 15. sept. v Bremen.
La Touraine 15. sept. v Havre.
Pennsylvania 17. sept. v Southampton.
Finland 17. sept. v Antwerpen.
Germanic 17. sept. v Liverpool.
Etruria 17. sept. v Liverpool.
Germanic 11. sept. iz Southamptona
Columbia 17. sept v Glasgow.
Krouprinz Wilhelm 20. sept. v Bremen.
Noordam 20. sept. v Rotterdam.
Aurania 20. sept. v Liverpool.
Oceanic 21. sept. v Liverpool.
Bluecher 22. sept. v aHmburg.
Grosser Kurfuerst 22. sept. v Bremen.
La Lorraine 22. sept. v Havre.
Arabic 23. sept. v Liverpool.
Lucania 24. sept. v Liverpool.
Patricia 24. sept. v Hamburg.
New York 24. sept. v Southampton.
Vaderland 24. sept. v Antwerpen.
Koenigin Luize 24. sept. v Genovo.
Ethiopia 24. sept. v Glasgow.

**Rojakom v Chicago, Ill., in okolici priporočamo našega zastopnika Mr. Meher Mladič-a, 617 Centre Ave., Chicago, Ill., kteri je pooblaščen pobirati naročnine za "Glas Naroda".** Upravništvo.


# KNJIGE,

ktere imamo v naši zalogi in jih odpošljemo poštnine prosto, ako se nam znesek naprej pošlje:

**Molitvene knjige:**

Spomin na Jezusa 35 ct.
Jezus dobri pastir 60 ct.
Presveto Srce Jezusovo $1.20.
Sveta Nebesa $1.
Jezus na križu $1.
Filoteja $1.20.
Zlata šola $1.20.
Duhovni studenec 60 ct.
Nebeške iskrice 60 ct.
Ključ nebeških vrat 60 ct.
Vrtec nebeški 60 ct.
Sveta noč. 15 ct.
Ave Marija 10 ct.
Mati Božja 10 ct.
Evangeliji 50 ct.
Zgodbe sv. pisma, mala izdaja 30 ct.
Zgodbe sv. pisma velika izdaja 50 ct.
Navedene mašne knjige so z zlato obrezo.

**Druge knjige:**

Zbirka domačih zdravil 60 ct.
Mali vitez, v treh zvezkih, $3.50.
Prešernove poezije, vezane 75 ct.
Prešernove poezije, broširane, 50 ct.
Skozi širno Indijo 40 ct.
Na indijskih otokih 30 ct.
Iz knjige življenja $1.60.
Ob tihih večerih $1.75.
Abecednik za slov. ljudske šole 20 ct.
Dimnik, slovensko-nemški besednjak 90 centov.
Prva nemška vadnica 35 ct.
Pregovori 30 ct.
Mlinarjev Janez 40 ct.
Domači zdravnik 60 ct.
Marjetica 50 ct.
Godčevski katekizem 15 ct.
Andrej Hofer 20 ct.
Boerska vojska 30 ct.
Admiral Tegetthof 30 ct.
Pavlin, angleški slovarček 40 ct.
Erazem Predjamski 15 ct.
Naselnikova hči 20 ct.
Eno leto med Indijanci 20 ct.
May, Ery, 20 ct.
Pavliha 20 ct.
Potovanje v Liliput 20 ct.
Mirko Poštenjakovič 20 ct.
Narodne pripovedke za mladino, I. in II. zvezek, vsak 20 ct.
Pri Vrbovčem Grogi 20 ct.
Krištof Kolumb 20 ct.
Šaljivi Jaka 20 ct.
Nezgoda na Palevanu 20 ct.
Pravila dostojnosti 20 ct.
Izdajalca domovine 20 ct.
V delu je rešitev 30 ct.
Najdenček 20 ct.
Grof Radecky 20 ct.
Lažnjivi kljukec 20 ct.
Repoštev 20 ct.
Vrtemirev prstan 20 ct.
Hubad, pripovedke I., II., III. zvezek, vsak 20 ct.
Cesar Maksimilijan I., 20 ct.
Sv. Genovefa 20 ct.
Vojska na Turškem 40 ct.
Rodbinska sreča 40 ct.
Knez Črni Jurij 20 ct.
Nikolaj Zrinjski 20 ct.
Spominjski listi iz avstrijske zgodovine 25 ct.
Doma in na tujem 20 ct.
Na Preriji 20 ct.
Strelec 25 ct.
Naseljenci 20 ct.
Poslednji Mohikanec 20 ct.
Srečolovec 20 ct.
Avstrijski junaki 20 ct.
Kako je zgorel gozd 20 ct.
Šaljivi Slovenec 20 ct.
Četrto berilo za ljudske šole 50 ct.
Stoletna pratika 60 ct.
Izidor, pobožni kmet 25 ct
Cvetka 20 ct.
Hitri računar 40 ct.
Sanje v podobah 15 ct.
Koledar za leto 1904 25 ct.

## JOHN KRACKER

1199 St, Clair St., Cleveland, O.

Priporoča rojakom svoja izvrstna VINA, ktera v kakovosti nadkriljujejo vsa druga ameriška vina.

Rudeče vino (Concord) prodajam po 50c galono; belo vino (Catawba) po 70c galono.

NAJMANJŠE NAROČILO ZA VINO JE 50 GALON.

BRINJEVEC, za kterega sem importiral brinje iz Kranjskega, velja 12 steklenic $15.00. Brinjevec je najbolje vrste, ker je žgane na isti način, kakor doma na Kranjskem.

NAROČAM JE PRILOŽITI DENAR

Za obila naročila se priporoča

JOHN KRACKER
1199 St. Clair St., Cleveland, O.

# Frank Sakser

109 Greenwich Street., New York, N. Y.

USTANOVLJENO LETA 1893. USTANOVLJENO LETA 1893.

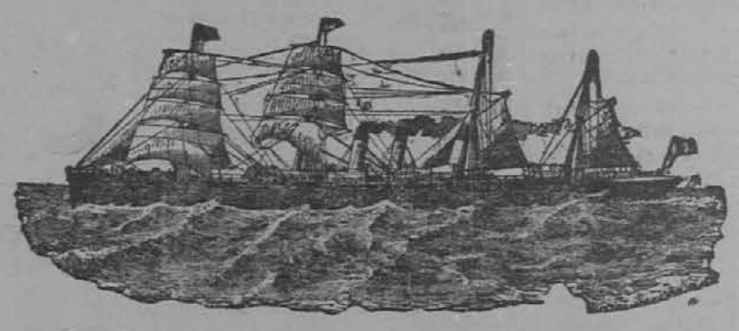

**DENARJE** pošiljam **najceneje** in **najhitreje v staro domovino. Milijone kron** pošljem vsako leto Slovencem in Hrvatom domu in ni čuti glasu o nepravilnosti! Kaka redka pomota se pa dogodi vsled slabo pisanih naslovov in pošt.

## Sedaj pošljem 100 kron za $20.55

in **15 centov poštarine,** bodisi da kdo pošlje $5 ali $500.

**PAROBRODNE LISTKE** prodajam po izvirnih cenah in potnikom kolikor mogoče olajšam trud in skrbi. Vsakdo naj mi javi, po kterej železnici in kedaj pride v New York in naš mož ga počaka na postaji, odredi vse potrebno gledé prtljage in dovede potnika v soliden in cen hotel. Ako kdo sam pride v New York na kako železniško postajo in se ne vé kam obrniti, naj gré na postajo k telefonu in pokliče **3795 Cortlandt,** ali **connect three seven nine five Cortlandt** in potem se z nami slovenski pogovori ter pridemo ponj. Za telefon se plača **25 centov in prihrani dolarje.** To je zelo važno!

Z veleštovanjem

## FRANK SAKSER,

109 GREENWICH ST., NEW YORK, N. Y.

☞ Vsakdo naj pazi na **hišno številko 109** in se naj ne pusti pregovoriti, da je druga številka vse eno. V tem obstoji zvijača in mnogokrat prevara.

Telefon: 3795 Cortlandt Telefon: 3795 Cortlandt

## Listek.

### Milko Vogrin.

Novela. Spisal dr. Stojan.

(Dalje.)

Take misli so Olgi stiskavale dušo, ko je vsa žalostna in pobitega srca stopala zraven svojega — bodočega ženina. A ta se je nasprotno radoval, ker ni prišel on, kterega se je tako bal in ki ga do dna svojega srca sovraži. Skušal je toraj tudi svojo spremljevalko kratkočasiti, ali kakor drugekrati posrečilo se mu to tudi danes ni. Olga je bila osobito sedaj redkih besed in mu je le na najpotrebnejše stvari odgovarjala.

V kratkem so dospeli gostje v vilo, kjer sta si grof in grofinja vse hitro ogledala. Nato gredo vsi skupaj na vrt in v gozdič, od koder so občudovali krasno okolico in čarobno Vrbsko jezero. Osobito grofinja se ni mogla krasnih prizorov nagledati, in konečno se je izrazila, da ima dr. Vogrin vendar prav, če svojo domovino povzdiguje. Olga se je seveda razveselila taccga priznanja, vzlasti ker je ono nasprotovalo Robertovim nazorom. Zdaj bi bila tudi sama grofinjo rada vprašala, zakaj ni zraven prišel dr. Vogrin, ali sramežljivost jej je to zabranjevala, in vpričo barona Roberta bi si itak tudi ne bila upala kaj taccga storiti. Pričakovala pa je vedno, da bodeta grof ali grofinja sama od sebe to razložila, a poslednjima se ni seveda vredno zdelo o tem govoriti. Tudi ko je grofinja pozneje omenila, da bi bilo tu kaj prijetno igrališče za njenega Hugona, obžalovala je sicer Olga, zakaj ga ni grofinja seboj privedla, ali ona jej nato le naznani, da se je bil Hugon včeraj prehladil in da ni mogel zaradi tega z njo na pot.

Iz teh besed je bilo Olgi dovolj jasno, zakaj ni Vogrina. "Ubogi Milko je pač moral doma ostati pri svojem učenci", pomilovala ga je naposled v svojem srci in sama sebe le s tem tolažila, da misli menda on na njo; a vse druge načrte morala si je sedaj izbiti iz glave.

Ko so si bili gostje vse posestvo gospoda Skenovskega ogledali in se sprehodili po krasnih sprehajališčih, ki kinčajo kopel Poreče ob Vrbskem jezeru, šli so se kopat. Med tem pa je že tudi prihajal čas za kosilo, katero je imelo danes biti pri Skenovskih ob pol šestih popoludne.

Gospa Skenovska je umela izvrstno počastiti svoje goste. Na altani, od koder se razprostira pogled po jezernej gladini in na visoke Karavanke, napravila je danes kosilo. Gostje bi naj občudovali prekrasni razgled iz njene vile in se ob enem tudi čudili nad domačimi pridelki, ktere jim hoče danes s svojega vrta postaviti na mizo. In res, gostje so bili vsi zamakneni ter niso mogli skrbne gospodinje in njene Olge prehvaliti.

Po obedu se je določilo, ker je že bilo blizu večera, naj se šetanje za danes odloži. Saj še ostanejo gostje jutre dopoludne tukaj in si lahko drugi dan kopel bolj natanko ogledajo. Kakor pa navadno visoka gospoda rada med seboj "whist" igra, odločijo se tudi naši gostje za to zanimivo angležko igro. Grofijin "aide" ali pomočnik bil je baron Robert, h kteremu je prisedla gospica Olga, z grofom skupaj sta pa igrala gospa Skenovska in nje sin Rihard, ali prav za prav ta je materi le pomagal.

S prva je bila igra jako mikavna. Igralci so se vrlo dobro zabavljali, le Olga je ostala vedno malomarna. Čestokrat še celo zapazila ni, kakor izborno je baron Robert uganjal z grofinjo svoja nasprotnika. Čim dalje postajala pa je Olgi igra manj zanimiva, in prisiljeno sedenje pri Robertu bilo jej je tem bolj neprijetno. Zatoraj je naposled vstala, pomudila se še malo na altani, potem po sobanah, a slednjič se napoti na vrt in od tod v gozdič na ono klopico, kjer se je včeraj z bratom tajno pomenkovala.

Ta prostor jej je proti večeru najbolj ugajal. Z njega se je lepo videlo na jezero in na visoke gore, ki so se rudeče žarile o zahajajočem solnci. Hotela je biti nekaj trenotkov sama ter premišljevati o svojej žalostnej osodi. Dolgo časa že ni bila tako otožna, kakor danes. Vedno se jej je zdelo, da ona nekaj pogreša, da išče nekaj — njeno srce, njena osamela duša...

A kaj je bilo to, ugani naš blagovoljni čitatelj sam. Celo popoludne so se bavile njene misli le z Milkom Vogrinom. Kedar je bila sama, uganjala je, zakaj ga ni k njim in ali misli on tako na njo, kakor ona na njega!

Take misli gnale so jo tudi sedaj iz družčine tja na samotno klopico. Med tem ko so drugi veselo igrali, ozirala se je ona tja gori proti istej bělej hišici, ki je zadnji večer tako lepo sem doli materi in njej odsevala; gledala je po jezeru, kako se podi na njem čoln za čolnom, in tudi v njenem srci se zdaj hipoma rodi želja, da bi i ona sama sedla rada v čolniček in se v njem peljala... kam?... k Milku Vogrinu...!

Nepremično je sedela deklica v take blažene misli vtopljena. Niti očesa niti roke ni ganola, zrla je kakor kamenita podoba pred-se, niti mislila niti čutila ni več: nje duh je plaval kakor v sanjah tam nad jezerom za svojim hrepenenjem... kar se začnjejo stopinje, krepki koraki, — Olga se samega strahu skloni, meneč, da je baron Robert, in oj čudo, pred njo se ves ustrašen ustavi — Milko Vogrin! Tudi dr. Vogrin se je bil kar sklonil, ko je nepričakovano zagledal ob potu pred seboj na klopici — gospico Olgo!

"Dober večer, milostljiva gospica", pozdravi Olgo dr. Vogrin. "Prosim najponižnejše odpuščenja, da sem Vas tako prestrašil. To ni bila moja nakana! Pridem ravno od doma tukaj sem prek jezera. Ker mi je pa brodnik rekel, da je to obrežje, ta gozdič in vila last gospoda Skenovskega, ukazal sem mu, naj pristavi čoln tu doli ob kraji gozdiča. Potem sem se podal po najkračjem potu nagloma proti vili, kjer mislim gospoda grofa in gospo grofinjo najti ter pozdraviti Vašo milostljivo mater in nje milo hčerko Olgo! Zatoraj še enkrat, ne zamerite mi, mila gospica, da sem Vas tu na samem tako prestrašil!"

Dr. Vogrin je moral odpuščenja prositi; kajti zapazil je bil, da se je o njegovem prihodu gospica Olga kar samega strahu stresla in kakor stena obledela. Težko in težko se je Olga premagovala, ko je videla pred seboj stoječega z dušo in telesom — Milka Vogrina. Same radosti ni mogla kar nič govoriti. Zatoraj je dr. Vogrin iz zadrege pomaga, videč, da je vsa osupnena, ter reče:

"Kako da ste sama gospica, ali ni grofa in grofinje tukaj? Kje so pa mati? Ako bi bil vedel, da Vas tu samo najdem, ne bil bi se drznol todi iti in Vas v Vašem premišljevanji motiti."

"To nič ne dene", odgovori zdaj Olga. "Jaz sem se le prestrašila, ker mi je celo nepričakovano, da bi kdaj kdo todi hodil, kajti gozdič je razven ob jezeru ves zagrajen. In še bolj me je strah obšel, ker ste hipoma, kakor da bi bili padli z neba, stali pred menoj, a pričakovala bi bila vse drugo prej nego Vas."

"Ali Vam ni gospod grof naznanil", vpraša hitro dr. Vogrin, "da pridem proti večeru v Poreče?"

"Jaz ničesa ne vem, in nisem tudi nič slišala o tem govoriti", pristavi Olga.

Te Olgine besede so Vogrina hudo zadele. "Kako bi bilo to mogoče", mislil si je sam pri sebi; "saj je grof rekel, da me izprosi ter naznani, da še le pridem proti večeru k Skenovskim."

(Dalje prihodnjič.)


Nad 30 let se je obnašal Dr. RICHTERJEV SVETOVNI, PRENOVLJENI "SIDRO" Pain Expeller kot najboljši lek zoper REUMATIZEM, POKÓSTNICO, PODAGRO itd. in razne reumatične neprilike.

SAMO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah ali pri F. Ad. Richter & Co. 215 Pearl Street, New York.

Ali hočete potovati v Evropo?

N. JOHNSON,

40 Second St., Hoboken, N. J.,

potrebuje močne može, kteri se lahko na Nemško vozijo in za to delajo na parniku.

Vsakdo naj pride za potovanje pripravljen.

SLOVENCEM TER HRVATOM SE PRIPOROČA IZKUŠENA BABICA

POLONA MEVŽEK,

252 WILSON AVENUE, CLEVELAND, O.

NI vse najceneje tudi najbolj dobro, ker kdor je po najcenejem blagu segal se je že velikrat opeharil, isto velja tudi pri pošiljanju denarjev v staro domovino in kupovanju parobrodnih tiketov, pri tem se je vedno obračati na zaupne ljudi in jeden teh je gotovo Fr. Sakser, 109 Greenwich Str., New York.

BENZIGER BROTHERS,

NEW YORK, N. Y., 36-38 BARCLAY STREET. | CINCINNATI, OHIO, 343 MAIN STREET. | CHICAGO, ILL., 211-213 MADISON AVE.

POZOR, SLOVANSKA KATOLIŠKA DRUŠTVA!

Izdelovalci banderov, društvenih zastav, znakov in regalij po naročilih.

Vsako naročilo se izvršuje pod osobnim nadzorstvom tvrdke.

Na zahtevo pošljemo vzorce naših znakov, prevzamemo tudi načrte in risanje raznovrstnih zastav in bander.

Vedno v zalogi

ZLATI in SREBRNI ZNAKI

z igłastim ali gumbičnim priveskom.

Pišite po katalog in ceno, predno se drugam obračate. Odgovorili Vam bodemo v slovenskem jeziku. Dopisoval Vam bode rojak g. Lupša.

UNIONE AUSTRIACA LINE

vozi direktno

iz New Yorka do TRSTA ali REKE,

s parniki

"Frieda", "Gerty" in "Giulia",

kteri so napravljeni navlašč za potnike medkrovja in bodo pljuli med TRSTOM, REKO in NEW YORKOM.

Vse potrebščine so omislene po najnovejšem kroju, **električno luč** in razne **udobnosti za potnike.**

Vožnji listki po najnižji ceni.

Obrnite se na zastopnike te družbe, ali

C. B. Richard & Co.,

generalni agentje,

31 Broadway, New York.

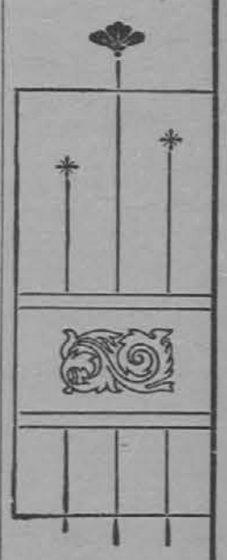

Nižje podpisana priporočam potujočim Slovencem in Hrvatom svoj.....

SALOON

107-109 Greenwich Street, . . NEW YORK . .

v katerem točim vedno pivo, doma prešana in importirana vina, fine likerje ter prodajam izvrstne smodke.....

Imam vedno pripravljen dober prigrizek.

Potujoči Slovenci in Hrvatje dobé.....

stanovanje in hrano

proti nizki ceni. Postrežba solidna.....

Za obilen poset se priporoča

FRIDA VON KROGE

107-109 Greenwich Street, New York.

CUNARD LINE

PARNIKI PLJUJEJO MED

TRSTOM, REKO IN NEW YORKOM.

PARNIKI IMAJO JAKO OBSEŽEN POKRIT PROSTOR NA KROVU ZA ŠETANJE POTNIKOV TRETJEGA RAZREDA.

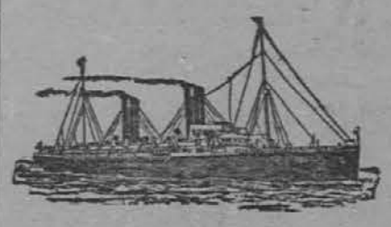

PANNONIA odpluje iz New Yorka dne 27. sept. 1904.

ULTONIA odpluje iz New Yorka dne 11. okt. 1904.

SLAVONIA odpluje iz New Yorka dne 25. okt. 1904.

ULTONIA, SLAVONIA in PANNONIA so parniki na dva vijaka. Ti parniki so napravljeni po najnovejšem kroju in zelo prikladni za tretji razred. JEDILA so dobra in potnikom trikrat na dan pri mizi postrežena.

Vožnje listke prodajajo pooblaščeni agentje in

The Cunard Steamship Co., Ltd.,

29 Broadway, New York. 126 State St., Boston. 67 Dearborn St., Chicago.

V FRONTENAC, KANS., in okolici je moj zastopnik Mr. Leopold Krushitz. Imenovani gospod deluje že mnogo let z menoj in sve vedno v najlepšem soglasju, zato ga rojakom toplo priporočam. Fr Sakser.

V Braddock, Pa., in okolici je naš zastopnik Mr. Ignac Magister, 1141 Hacket Ave. Omenjeni je pooblaščen za pobiranje naročnine in prodajo knjig, ter ga vsem rojakom toplo priporočam.

RABI telefon kadar dospeš na kako postajo v New York in ne veš kako priti k Fr. Sakserju. Pokliči številko 378 Cortland in govori slovensko.

Compagnie Générale Transatlantique.

Francoska parobrodna družba

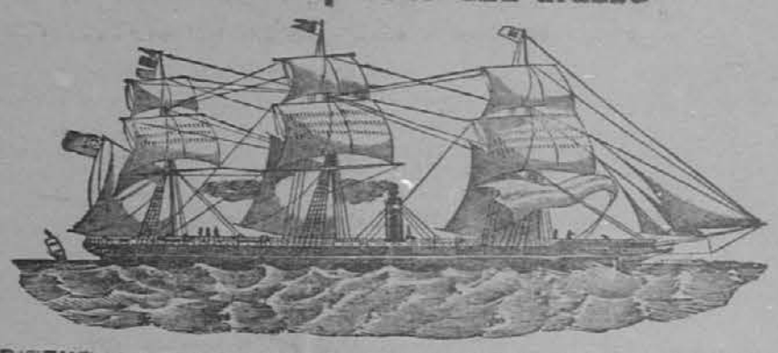

DIREKTNA ČRTA DO HAVRE-PARIS-SVICO-INNSBRUK LJUBLJANA.

POSTNI PARNIKI SO:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| „La Lorraine", | na dva vijaka | 12.000 ton, | 25.000 konjskih moči. |
| „La Savoie", | „ „ „ | 12,000 „ | 25.000 „ „ |
| „La Touraine", | „ „ „ | 10.000 „ | 12.000 „ „ |
| „L'Aquitaine", | „ „ „ | 10,000 „ | 16.000 „ „ |
| „La Bretagne", | | 5.000 „ | 8.000 „ „ |
| „La Champagne", | | 5.000 „ | 9.000 „ „ |
| „La Gascogne", | | 2.000 „ | 9.000 „ „ |

Parniki odpljujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih ob 10. uri dopoludne.

Parniki odpljujejo iz pristanišča štv 42 North River, ob Morton Street:

| | | | |
|---|---|---|---|
| *La Touraine | 15. sept. 1904. | *La Lorraine | 20. okt. 1904. |
| *La Lorraine | 22. sept. 1904. | La Bretagne | 27. okt. 1904. |
| La Bretagne | 29. sept. 1904. | *La Savoie | 3. nov. 1904. |
| *La Savoie | 6. oktobra 1904 | *La Touraine | 10. nov. 1904. |
| *La Touraine | 13. okt. 1904. | *La Lorraine | 17. okt. 1904. |

Parniki z zvezdo zaznamovani imajo po dva vijaka.

Glavna agencija: 32 BROADWAY, NEW YORK.

HOLLAND-AMERICA LINE

(HOLLAND-AMERIŠKA ČRTA)

vozi kraljevo nizozemsko in posto Zjedinjenih držav

med NEW YORKOM in ROTTERDAMOM preko Boulogne-sur-Mer.

NOORDAM, parnik z dvojnim vijakom, 12,500 ton.
RYNDAM, parnik z dvojnim vijakom, 12,500 ton.
POTSDAM, parnik z dvojnim vijakom, 12,500 ton.
STATENDAM, parnik z dvojnim vijakom, 10,500 ton.
ROTTERDAM, parnik z dvojnim vijakom, 8300 ton.

Najceneja vožnja do ali od vseh krajev južne Avstrije.

Radi cene glej na posebej objavljenih listinah.

Parobrodna črta ima svoje pisarne v mestih:

DUNAJ, I. Kolowratring 10. | INOMOST, 3 Rudolfstrasse.
TRST, št. 7 Prosta luka. | BRNO, 21 Krona.

Parniki odpljujejo:

Iz ROTTERDAMA vsak četrtek in iz NEW YORKA vsako sredo ob 10. uri zjutraj.

HOLLAND-AMERICA LINE,

39 Broadway, NEW YORK. 90-2 Dearborn St., CHICAGO, ILL.

Podpisani naznanjam rojakom Slovencem in bratom Hrvatom, da sem odprl

NOV SALOON,

1401 So. 13th St., OMAHA, NEBR.,

v kterem točim vedno sveže svetovneznamenite ANHAEUSER & BUSCH, fina vina in likerje. Na razpelage imam lepo dvorano za veselice.

V obilen obisk se priporoča

JOSIP B. PEZDIRTZ.

Rojaki, podpirajte rojaka!

Podpisani priporočam svojo dobro urejeno

GOSTILNO,

v kterej točim vedno SVEŽE PIVO, prodajam DOBRE SMODKE in LIKERJE. Pri meni se tudi dobi vsak dan DOBRA HRANA. Ako kak rojak pride v Forest City, Pa., naj na postaji vpraša za mene in gotovo bode prišel do mene in do znancev. Ako kedo potrebuje kak svet, naj se name obrne. Naše geslo teraj bodi:

svoji k svojim!

Martin Muhič, hotelik.

Cenjenim rojakom naznanjam da so

HARMONIKE,

ktere jaz izdelujem, v Washington patentirane za Ameriko. Delo je izvrstno in solidno. Cene so zelo nizke in sem prepričan, da bode odjemalci zadovoljni.

Najtopleje se priporoča

John Golob,

203 Bridge St., Joliet, Ill.

JE NAJBOLJŠA ŽELEZNICA, ki vodi iz Pueblo na vse kraje iztoka. Vlak je treba premeniti samo enkrat na poti v New York in sicer na istej postaji. Vožnja do New Yorka traja manj nego tri dni; prihod v New York po dnevu.

Oglasite se pri:

C. M. COX, Ass't Ticket Agent. | H. C. POST, City Ticket Agent.

313 N. Main St., Pueblo, Colo.

Pozor! Po želji potnikov bodemo brzojavili Mr. Frank Sakserju, lastniku tega lista, čegar službenec Vas pričaka potem pri prihodu v New York na kolodvoru.